



# ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

3 Δεκεμβρίου 2018

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 201

## **ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4579**

**Υποχρεώσεις αερομεταφορέων σχετικά με τα αρχεία επιβατών - προσαρμογή της νομοθεσίας στην Οδηγία (ΕΕ) 2016/681 και άλλες διατάξεις.**

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ  
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄  
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

### **Άρθρο 1**

Σκοπός του παρόντος νόμου είναι η προσαρμογή της νομοθεσίας στην Οδηγία (ΕΕ) 2016/681 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 σχετικά με τη χρήση των δεδομένων που περιέχονται στα ονομαστικά αρχεία επιβατών (PNR) για την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και σοβαρών εγκλημάτων (ΕΕ L 119).

### **Άρθρο 2**

**Πεδίο εφαρμογής  
(Άρθρα 1 και 2 παράγραφοι 1 και 2 της Οδηγίας)**

Οι διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται στη διαβίβαση από τους αερομεταφορείς των δεδομένων που περιέχονται στα ονομαστικά αρχεία επιβατών (PNR-passenger name record) πτήσεων εντός ή εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), οι οποίες προσγειώνονται σε,

ή απογειώνονται από, ελληνικό έδαφος, καθώς και στην επεξεργασία, στη συλλογή, στη χρήση και διατήρηση, αλλά και στην ανταλλαγή των δεδομένων αυτών, με τα υπόλοιπα κράτη-μέλη. Η επεξεργασία των δεδομένων PNR που συλλέγονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, γίνεται μόνο για το σκοπό της πρόληψης, διερεύνησης και δίωξης τρομοκρατικών και σοβαρών εγκλημάτων, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις περιπτώσεις α΄, β΄ και γ΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 8.

### **Άρθρο 3 Ορισμοί (Άρθρο 3 της Οδηγίας)**

Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου ισχύουν οι εξής ορισμοί:

α) «αερομεταφορέας»: επιχείρηση αερομεταφορών με ισχύουσα άδεια εκμετάλλευσης ή ισοδύναμο της τελευταίας που επιτρέπει την αεροπορική μεταφορά επιβατών,

β) «Αεροπορική Αρχή»: η Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας του άρθρου 1 του ν. 4427/2016,

γ) «αποπροσωποποίηση μέσω κάλυψης των δεδομένων»: η διαδικασία με την οποία ορισμένα στοιχεία των δεδομένων, τα οποία θα μπορούσαν να χρησιμεύσουν στην άμεση ταυτοποίηση του υποκειμένου, καθίστανται μη ορατά στους χρήστες,

δ) «επιβάτης»: κάθε πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένων των μετεπιβιβαζομένων (transfer) και διερχομένων (transit) προσώπων μιας πτήσης, που μεταφέρεται ή πρόκειται να μεταφερθεί με αεροσκάφος με τη συγκα-

τάθεση του αερομεταφορέα, η οποία εκφράζεται με την καταχώριση του επιβάτη στον κατάλογο επιβατών. Στην έννοια του επιβάτη δεν περιλαμβάνονται τα μέλη του πληρώματος της πτήσης που εκτελεί το αεροσκάφος,

ε) «Ονομαστικό Αρχείο Επιβάτη» ή «Passenger Name Record» (PNR): ταξιδιωτικός φάκελος κάθε επιβάτη, ο οποίος περιλαμβάνει τις απαραίτητες για την επεξεργασία και τον έλεγχο των κρατήσεων πληροφορίες από τους αερομεταφορείς που πραγματοποιούν την κράτηση ή συμμετέχουν στη μεταφορά για κάθε ταξίδι για το οποίο γίνεται κράτηση από το ίδιο το άτομο ή για λογαριασμό του, ανεξάρτητα από το αν ο φάκελος περιλαμβάνεται σε συστήματα κράτησης ή συστήματα ελέγχου αναχωρήσεων που χρησιμοποιούνται για τον έλεγχο επιβατών, πριν επιβιβασθούν στο αεροπλάνο ή ισοδύναμα συστήματα με τις ίδιες λειτουργίες,

στ) «μέθοδος προώθησης» («push method»): η μέθοδος με την οποία οι αερομεταφορείς διαβιβάζουν δεδομένα PNR του άρθρου 5 στη βάση δεδομένων της Μονάδας Στοιχείων Επιβατών,

ζ) «πτήση εκτός της ΕΕ»: κάθε τακτική ή μη τακτική πτήση εκτελούμενη από αερομεταφορέα που αναχωρεί από τρίτη χώρα και προβλέπεται να προσγειωθεί στο έδαφος κράτους-μέλους ή αναχωρεί από το έδαφος κράτους-μέλους και προβλέπεται να προσγειωθεί σε τρίτη χώρα, συμπεριλαμβανομένων, σε αμφότερες τις περιπτώσεις πτήσεων με τυχόν ενδιάμεσες στάσεις στο έδαφος κρατών-μελών ή τρίτων χωρών,

η) «πτήση εντός της ΕΕ»: κάθε τακτική ή μη τακτική πτήση εκτελούμενη από αερομεταφορέα, η οποία αναχωρεί από το έδαφος κράτους-μέλους και προβλέπεται να προσγειωθεί στο έδαφος ενός ή περισσότερων από τα λοιπά κράτη-μέλη, χωρίς ενδιάμεσες στάσεις στο έδαφος τρίτης χώρας,

θ) «σοβαρά εγκλήματα»: οι αξιόποινες πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 4, οι οποίες τιμωρούνται, σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο ή το δίκαιο κράτους-μέλους, με στερητική της ελευθερίας ποινή ή στερητικό της ελευθερίας μέτρο ασφάλειας διάρκειας τουλάχιστον τριών (3) ετών,

ι) «συστήματα κράτησης»: το εσωτερικό σύστημα του αερομεταφορέα, στο οποίο συγκεντρώνονται δεδομένα PNR για τη διεκπεραίωση των κρατήσεων,

ια) «τρομοκρατικά εγκλήματα»: οι αξιόποινες πράξεις, όπως αυτές ορίζονται στις διατάξεις του άρθρου 187Α ΠΚ (άρθρα 1 έως 4 της απόφασης-πλασίου 2002/475/ΔΕΥ),

ιβ) «δεδομένα API» (Advance Passenger Information): τα στοιχεία επιβατών που συλλέγονται από τους αερομεταφορείς και διαβιβάζονται στις αρμόδιες εθνικές αρχές, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο π.δ. 53/2008 (Α' 84),

ιγ) «περίοδος»: το χρονικό διάστημα είτε μεταξύ της τελευταίας Κυριακής του Μαρτίου και του τελευταίου Σαββάτου του Οκτωβρίου (θερινή περίοδος) είτε μεταξύ της τελευταίας Κυριακής του Οκτωβρίου και του τελευταίου Σαββάτου του Μαρτίου (χειμερινή περίοδος) κάθε έτους,

ιδ) «Μονάδα Στοιχείων Επιβατών»: η Υπηρεσία του άρθρου 6.

#### Άρθρο 4 Σοβαρά εγκλήματα (Παράρτημα ΙΙ της Οδηγίας)

Ως σοβαρά εγκλήματα κατά την έννοια της περίπτωσης θ' του άρθρου 3, νοούνται οι εξής αξιόποινες πράξεις, οι οποίες τιμωρούνται, σύμφωνα είτε με τους ελληνικούς ποινικούς νόμους, όταν τη χορήγηση δεδομένων αιτείται η ελληνική Μονάδα Στοιχείων Επιβατών ή οι αρμόδιες αρχές του άρθρου 9, είτε με το δίκαιο του κράτους-μέλους που αιτείται τη χορήγηση δεδομένων PNR, με στερητική της ελευθερίας ποινή ή στερητικό της ελευθερίας μέτρο ασφάλειας, διάρκειας τουλάχιστον τριών (3) ετών:

α) συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση,  
β) εμπορία ανθρώπων και σωματεμπορία,  
γ) προσβολές κατά της γενετήσιας ελευθερίας και εκμετάλλευση της γενετήσιας ζωής ανηλίκων, πορνογραφία ή πορνογραφικές παραστάσεις ανηλίκων,  
δ) παράνομη διακίνηση ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών,

ε) παράνομη εμπορία και διακίνηση όπλων, πυρομαχικών και εκρηκτικών,

στ) δωροληψία ή δωροδοκία πολιτικών αξιωματούχων, υπαλλήλων και δικαστικών λειτουργών,

ζ) απάτη σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου και των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης,  
η) νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας,

θ) εγκλήματα σχετικά με το νόμισμα, συμπεριλαμβανομένου του ευρώ,

ι) ηλεκτρονικό έγκλημα και έγκλημα στον κυβερνοχώρο,

ια) εγκλήματα κατά του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένου του παράνομου εμπορίου απειλούμενων ζωικών ειδών και του παράνομου εμπορίου απειλούμενων φυτικών ειδών και φυτικών ποικιλιών,

ιβ) διευκόλυνση της παράνομης εισόδου και διαμονής στην ελληνική επικράτεια υπηκόων τρίτων χωρών ή εξόδου από αυτή ή της παράνομης μεταφοράς τους,

ιγ) ανθρωποκτονία με πρόθεση και βαριά σωματική βλάβη,

ιδ) παράνομο εμπόριο ανθρώπινων οργάνων και ιστών,

ιε) απαγωγή, παράνομη κατακράτηση και περιαγωγή σε ομηρία,

ιστ) οργανωμένη και ένοπλη ληστεία,

ιζ) παράνομη διακίνηση πολιτιστικών αγαθών, περιλαμβανομένων αρχαιοτήτων και έργων τέχνης,

ιη) παράνομη απομίμηση και πειρατεία προϊόντων,

ιθ) πλαστογραφία δημόσιων εγγράφων και διακίνηση πλαστών δημόσιων εγγράφων,

κ) λαθρεμπόριο ορμονικών ουσιών και άλλων αυξητικών παραγόντων,

κα) λαθρεμπόριο πυρηνικών και ραδιενεργών ουσιών,

κβ) βιασμός,

κγ) εγκλήματα που υπάγονται στη δικαιοδοσία του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου,

κδ) αεροπειρατεία και πειρατεία,

κε) δολιοφθορά,

κστ) εμπορία κλεμμένων οχημάτων,

κζ) βιομηχανική κατασκοπεία.

**Άρθρο 5****Δεδομένα PNR****(Παράρτημα Ι της Οδηγίας)**

Τα ονομαστικά αρχεία επιβατών (PNR), στο μέτρο που έχουν συλλεχθεί από τους αερομεταφορείς, περιλαμβάνουν τα εξής δεδομένα:

- α) κωδικό ανεύρεσης φακέλου PNR,
- β) ημερομηνία κράτησης/έκδοσης εισιτηρίου,
- γ) προβλεπόμενη/ες ημερομηνία/ες ταξιδιού,
- δ) ονόματα,
- ε) διεύθυνση και στοιχεία επικοινωνίας (αριθμός τηλεφώνου, διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου),
- στ) όλα τα στοιχεία πληρωμής, στα οποία περιλαμβάνεται και η διεύθυνση χρέωσης,
- ζ) πλήρες δρομολόγιο για το συγκεκριμένο φάκελο PNR,
- η) πληροφορίες σχετικά με το πρόγραμμα τακτικού επιβάτη,
- θ) ταξιδιωτικό πρακτορείο/ταξιδιωτικός πράκτορας,
- ι) ταξιδιωτικό ιστορικό του επιβάτη, συμπεριλαμβανομένων των επιβεβαιώσεων κράτησης, του ελέγχου εισιτηρίων, πληροφοριών σχετικά με τη μη εμφάνιση του επιβάτη ή με την αγορά εισιτηρίου την τελευταία στιγμή, χωρίς κράτηση,
- ια) διαχωρισμένες/κατανεμημένες πληροφορίες PNR,
- ιβ) γενικές πληροφορίες που περιλαμβάνουν όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες για ασυνόδευτους ανηλίκους κάτω των δεκαοχτώ (18) ετών, όπως όνομα και φύλο του ανηλίκου, ηλικία, γλώσσα ή γλώσσες που ομιλεί, ονοματεπώνυμο και στοιχεία επικοινωνίας κηδεμόνα κατά την αναχώρηση και σχέση με τον ανήλικο, ονοματεπώνυμο και στοιχεία επικοινωνίας κηδεμόνα κατά την άφιξη και σχέση με τον ανήλικο, καθώς και τις διαθέσιμες πληροφορίες για τον πράκτορα αναχώρησης και άφιξης,
- ιγ) πληροφορίες σχετικά με την έκδοση των εισιτηρίων, που περιλαμβάνουν τον αριθμό εισιτηρίου, την ημερομηνία έκδοσης, τα εισιτήρια απλής μετάβασης και τα πεδία αυτόματης αναγραφής ναύλου (Automated Ticket Fare Quote),
- ιδ) αριθμό θέσης και άλλες πληροφορίες για τη θέση,
- ιε) πληροφορίες για τη χρήση κοινού κωδικού,
- ιστ) όλες τις πληροφορίες για τις αποσκευές,
- ιζ) αριθμό και άλλα ονόματα ταξιδιωτών του φακέλου PNR,
- ιη) τυχόν εκ των προτέρων συλλεχθέντα δεδομένα για τους επιβάτες (δεδομένα API), μεταξύ άλλων, είδος εγγράφου, αριθμός εγγράφου, χώρα έκδοσης, ημερομηνία λήξεως ισχύος του εγγράφου ταυτότητας, ιθαγένεια, επώνυμο, όνομα, φύλο, ημερομηνία γέννησης, αεροπορική εταιρεία, αριθμός πτήσης, ημερομηνία αναχώρησης, ημερομηνία άφιξης, αερολιμένας αναχώρησης, αερολιμένας άφιξης, ώρα αναχώρησης και ώρα άφιξης,
- ιθ) ιστορικό όλων των μεταβολών των δεδομένων PNR, που απαριθμούνται στις περιπτώσεις α΄ έως ιη΄.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄****ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΕΘΝΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΠΙΒΑΤΩΝ****Άρθρο 6****Μονάδα Στοιχείων Επιβατών****(Άρθρα 4 και 20 της Οδηγίας)**

1. Στη Διεύθυνση Διαχείρισης και Ανάλυσης Πληροφοριών της Ελληνικής Αστυνομίας συνιστάται Τμήμα με τον τίτλο «Μονάδα Στοιχείων Επιβατών» (ΜΣΕ), με σκοπό την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και σοβαρών εγκλημάτων. Η αρμοδιότητα της ΜΣΕ εκτείνεται σε όλη τη χώρα. Το Τμήμα του προηγούμενου εδαφίου ορίζεται ως η εθνική Μονάδα Στοιχείων Επιβατών (ΜΣΕ).

2. Η ΜΣΕ είναι αρμόδια για:

α) τη συλλογή δεδομένων PNR από τους αερομεταφορείς, την αποθήκευση, την επεξεργασία και τη διαβίβασή τους ή του αποτελέσματος της επεξεργασίας τους στις αρμόδιες αρχές του άρθρου 9, καθώς και για τη διαβίβαση σε αυτές, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 6 του άρθρου 8, των πληροφοριών που λαμβάνονται από τις αντίστοιχες ΜΣΕ των άλλων κρατών-μελών,

β) την ανταλλαγή τόσο των δεδομένων PNR όσο και του αποτελέσματος της επεξεργασίας τους με τις ΜΣΕ άλλων κρατών-μελών και με την Ευρωπαϊκή Αστυνομική Υπηρεσία (Europol), σύμφωνα με τα άρθρα 11 και 12 αντίστοιχα.

3. Το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη παρέχει κάθε χρόνο στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στατιστικά στοιχεία για τα δεδομένα PNR, τα οποία δεν περιλαμβάνουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα. Τα στατιστικά στοιχεία περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα εξής:

α) το συνολικό αριθμό επιβατών για τους οποίους συλλέχθηκαν και ανταλλάχθηκαν δεδομένα PNR,

β) τον αριθμό των επιβατών που ταυτοποιήθηκαν για περαιτέρω έλεγχο.

4. Η ΜΣΕ στελεχώνεται από αστυνομικό προσωπικό. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, μπορεί να αποσπάται στη ΜΣΕ προσωπικό των αρμόδιων αρχών της παραγράφου 1 του άρθρου 9, με εξαίρεση τις δικαστικές και εισαγγελικές αρχές. Στο προσωπικό που αποσπάται στη ΜΣΕ εφαρμόζεται το πρώτο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 27 του π.δ. 178/2014 (Α΄ 281), όπως εφαρμόζεται και για το αστυνομικό προσωπικό της. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη και, αν το διάταγμα ρυθμίζει και θέματα προσωπικού άλλων Υπουργείων και με πρόταση των συναρμόδιων Υπουργών, εξειδικεύονται οι αρμοδιότητες και καθορίζονται τα μέσα λειτουργίας της ΜΣΕ, καθώς και τα προσόντα, οι υποχρεώσεις και τα καθήκοντα του προσωπικού της και ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με το προεδρικό διάταγμα του προηγούμενου εδαφίου και για τα θέματα που ορίζονται στο εδάφιο αυτό μπορεί να τροποποιούνται οι ισχύουσες διατάξεις (καθώς και οι διατάξεις του παρόντος νόμου που αφορούν τη ΜΣΕ).



5. Το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για οποιαδήποτε τροποποίηση της λειτουργίας της ΜΣΕ.

#### **Άρθρο 7**

##### **Υπεύθυνος προστασίας δεδομένων στη ΜΣΕ (Άρθρα 5 και 6 παρ. 7 της Οδηγίας)**

1. Η ΜΣΕ ορίζει μέλος του προσωπικού της με αποκλειστική απασχόληση, ως υπεύθυνο προστασίας δεδομένων για την εποπτεία της επεξεργασίας δεδομένων PNR και την υλοποίηση των σχετικών διασφαλίσεων. Η επιλογή του υπεύθυνου προστασίας δεδομένων γίνεται με κριτήριο τα επαγγελματικά του προσόντα και, ιδίως, τις ειδικές του γνώσεις στον τομέα της προστασίας δεδομένων.

2. Ο υπεύθυνος προστασίας δεδομένων απολαύει πλήρους ανεξαρτησίας κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του. Επιπλέον, έχει πρόσβαση σε όλα δεδομένα που επεξεργάζεται η ΜΣΕ και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, επιλαμβάνεται όλων των ζητημάτων, τα οποία σχετίζονται με την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

3. Τα υποκείμενα των δεδομένων έχουν δικαίωμα επικοινωνίας με τον υπεύθυνο προστασίας δεδομένων, ως ενιαίο σημείο επαφής για τη ΜΣΕ, σχετικά με όλα τα ζητήματα που συνδέονται με την επεξεργασία των οικείων δεδομένων PNR, σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία.

4. Η ΜΣΕ ενημερώνει, αμέσως, την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα για το όνομα, την ιδιότητα και τα στοιχεία επικοινωνίας του υπεύθυνου προστασίας δεδομένων και για κάθε τροποποίηση σχετικά με τα στοιχεία αυτά.

5. Ο υπεύθυνος προστασίας δεδομένων ενεργεί ως σημείο επικοινωνίας με την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και συνεργάζεται με αυτή για κάθε θέμα που σχετίζεται με την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων. Αν ο υπεύθυνος προστασίας δεδομένων θεωρεί ότι η επεξεργασία οποιωνδήποτε δεδομένων δεν ήταν νόμιμη, μπορεί να παραπέμψει το θέμα στην Αρχή της Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.

#### **Άρθρο 8**

##### **Επεξεργασία των δεδομένων PNR (Άρθρο 6 της Οδηγίας)**

1. Η ΜΣΕ συλλέγει τα δεδομένα PNR, που διαβιβάζονται από τους αερομεταφορείς, όπως προβλέπεται στο άρθρο 10. Αν τα δεδομένα που διαβιβάστηκαν από τους αερομεταφορείς περιλαμβάνουν και άλλα δεδομένα, πλην εκείνων του άρθρου 5, η ΜΣΕ τα διαγράφει αμέσως και μόνιμα μετά την παραλαβή τους.

2. Η ΜΣΕ επεξεργάζεται τα δεδομένα PNR μόνο για τους ακόλουθους σκοπούς:

α) αξιολόγηση των επιβατών, πριν από την προγραμματιζόμενη άφιξή τους στη Χώρα ή την αναχώρηση από αυτήν, προκειμένου να ταυτοποιηθούν τα πρόσωπα που πρέπει να εξεταστούν λεπτομερέστερα από τις αρμόδιες αρχές του άρθρου 9 και, εφόσον απαιτείται, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 12, επειδή ενδέχεται να εμπλέκονται σε τρομοκρατικό ή σοβαρό έγκλημα,

β) απάντηση, κατά περίπτωση, σε μία δεόντως αιτιολογημένη αίτηση που βασίζεται σε επαρκείς λόγους και απευθύνεται στη ΜΣΕ από τις αρμόδιες αρχές, για τη χορήγηση και την επεξεργασία δεδομένων PNR, σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, προς το σκοπό της πρόληψης, ανίχνευσης, διερεύνησης και δίωξης τρομοκρατικών πράξεων ή σοβαρών εγκλημάτων και γνωστοποίηση στις αρμόδιες αρχές ή, κατά περίπτωση, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, των αποτελεσμάτων αυτής της επεξεργασίας,

γ) ανάλυση των δεδομένων PNR με σκοπό την επικαιροποίηση ή τη δημιουργία νέων κριτηρίων που θα χρησιμοποιούνται στις αξιολογήσεις που διενεργούνται, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παραγράφου 3, με σκοπό την ταυτοποίηση κάθε προσώπου, δυνάμενου να εμπλέκεται σε τρομοκρατικό ή σοβαρό έγκλημα.

3. Κατά τη διεξαγωγή της αξιολόγησης της περίπτωσης α' της παραγράφου 2, η ΜΣΕ μπορεί:

α) να αντιπαραβάλει τα δεδομένα PNR με βάσεις δεδομένων, σχετικές με τους σκοπούς της πρόληψης, ανίχνευσης, διερεύνησης και δίωξης τρομοκρατικών πράξεων και σοβαρών εγκλημάτων, συμπεριλαμβανομένων των βάσεων δεδομένων για πρόσωπα ή αντικείμενα που αναζητούνται ή για τα οποία υπάρχει σχετική καταχώριση, σύμφωνα με τις διεθνείς συμβάσεις, το ενωσιακό δίκαιο και την ελληνική νομοθεσία που ισχύει για τέτοιες βάσεις δεδομένων, ή

β) να επεξεργαστεί τα δεδομένα PNR, σύμφωνα με προκαθορισμένα κριτήρια.

4. Κάθε αξιολόγηση των επιβατών, πριν από την προγραμματισμένη άφιξή τους στη Χώρα ή την αναχώρηση από αυτήν, σύμφωνα με τα προκαθορισμένα κριτήρια της περίπτωσης β' της παραγράφου 3, πραγματοποιείται χωρίς διακρίσεις. Τα προκαθορισμένα κριτήρια είναι στοχοθετημένα, αναλογικά και ειδικά. Τα εν λόγω κριτήρια καθορίζονται από τη ΜΣΕ, σε συνεργασία με την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, και επανεξετάζονται, τακτικά, σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές του άρθρου 9 και την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα. Τα κριτήρια δεν βασίζονται στη φυλετική ή εθνοτική καταγωγή, στα πολιτικά φρονήματα, στις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, στη συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, στην κατάσταση της υγείας, στη σεξουαλική ζωή ή στο σεξουαλικό προσανατολισμό ενός ατόμου.

5. Κάθε θετικό αποτέλεσμα, που προκύπτει από αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων PNR, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση α' της παραγράφου 2, ελέγχεται μεμονωμένα με μη αυτοματοποιημένα μέσα για να εξακριβωθεί αν είναι απαραίτητη η παρέμβαση της αρμόδιας αρχής του άρθρου 9.

6. Η ΜΣΕ διαβιβάζει τα δεδομένα PNR των προσώπων που έχουν ταυτοποιηθεί, σύμφωνα με την περίπτωση α' της παραγράφου 2, ή τα αποτελέσματα επεξεργασίας των δεδομένων αυτών, για περαιτέρω εξέταση στις αρμόδιες αρχές του άρθρου 9. Η ΜΣΕ διαβιβάζει τα δεδομένα αυτά μόνο κατά περίπτωση και όταν έχει γίνει αυτοματοποιημένη επεξεργασία των δεδομένων PNR, έπειτα από μεμονωμένη επανεξέταση με μη αυτοματοποιημένα μέσα.

7. Η διατήρηση, επεξεργασία και ανάλυση των δεδομένων PNR από τη ΜΣΕ πραγματοποιείται αποκλειστικά σε ασφαλή χώρο της ΜΣΕ.

8. Οι συνέπειες των προβλεπομένων στην περίπτωση α΄ της παραγράφου 2 αξιολογήσεων των επιβατών δεν θίγουν το δικαίωμα εισόδου στην ελληνική επικράτεια προσώπων που απολαύουν του δικαιώματος της ελεύθερης κυκλοφορίας, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο π.δ. 106/2007 (Α΄ 135), με το οποίο μεταφέρθηκε η Οδηγία 2004/38/ΕΚ. Οι συνέπειες των αξιολογήσεων σε σχέση με πτήσεις εντός της ΕΕ μεταξύ Ελλάδας και άλλων κρατών-μελών, στα οποία εφαρμόζεται ο Κανονισμός (ΕΕ) 399/2016 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 77) πρέπει να συνάδουν με τον εν λόγω Κανονισμό.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΣΥΛΛΟΓΗ ΚΑΙ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ PNR

### Άρθρο 9 Αρμόδιες αρχές (Άρθρο 7 της Οδηγίας)

1. Ως αρμόδιες αρχές, για να ζητούν ή να λαμβάνουν δεδομένα PNR ή το αποτέλεσμα της επεξεργασίας των δεδομένων αυτών από τη ΜΣΕ, προκειμένου να εξετάζουν περαιτέρω τις πληροφορίες αυτές ή να λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα πρόληψης, ανίχνευσης, διερεύνησης και δίωξης τρομοκρατικών ή σοβαρών εγκλημάτων, ορίζονται οι εισαγγελικές και οι δικαστικές αρχές, οι αρχές της περίπτωσης α΄ του άρθρου 2 του π.δ. 135/2013 (απόφαση πλαίσιο 2006/960/ΔΕΥ), η Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών και η Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες.

2. Το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη κοινοποιεί τον κατάλογο των αρχών της παραγράφου 1 και κάθε τροποποίησή του στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

3. Τα δεδομένα PNR και τα αποτελέσματα της επεξεργασίας των δεδομένων αυτών, που λαμβάνονται από τη ΜΣΕ, μπορεί να υποστούν περαιτέρω επεξεργασία από τις αρμόδιες αρχές της παραγράφου 1 μόνο για τους συγκεκριμένους σκοπούς της πρόληψης, της ανίχνευσης, της διερεύνησης ή της δίωξης τρομοκρατικών πράξεων ή σοβαρών εγκλημάτων.

4. Οι αρχές της παραγράφου 1 δεν λαμβάνουν ποτέ απόφαση που έχει δυσμενείς νομικές συνέπειες για συγκεκριμένο πρόσωπο ή το θίγει σημαντικά με μόνο κριτήριο το αποτέλεσμα της αυτοματοποιημένης επεξεργασίας δεδομένων PNR. Σε κάθε περίπτωση, για τη λήψη τέτοιας απόφασης δεν λαμβάνεται υπόψη η φυλετική ή εθνοτική καταγωγή, τα πολιτικά φρονήματα, οι θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, η συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, η κατάσταση της υγείας και η σεξουαλική ζωή ή ο σεξουαλικός προσανατολισμός του ατόμου.

### Άρθρο 10 Υποχρεώσεις των αερομεταφορέων όσον αφορά τις διαβιβάσεις δεδομένων (Άρθρο 8 της Οδηγίας)

1. Οι αερομεταφορείς που πραγματοποιούν πτήσεις που προσγειώνονται στη χώρα ή απογειώνονται από αυτήν, υποχρεούνται να διαβιβάζουν με τη μέθοδο της «προώθησης» τα δεδομένα PNR του άρθρου 5, τα οποία έχουν ήδη συγκεντρώσει κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών τους, στη βάση δεδομένων της ΜΣΕ. Όταν η πτήση εκτελείται με κοινό κωδικό μεταξύ ενός ή περισσότερων αερομεταφορέων, η υποχρέωση διαβίβασης των δεδομένων PNR όλων των επιβατών της πτήσης βαρύνει τον αερομεταφορέα που εκτελεί την πτήση. Όταν μία πτήση εκτός της ΕΕ περιλαμβάνει μία ή περισσότερες ενδιάμεσες στάσεις στα αεροδρόμια διαφορετικών κρατών-μελών, οι αερομεταφορείς της παραγράφου 1 διαβιβάζουν τα δεδομένα PNR όλων των επιβατών στις ΜΣΕ όλων των ενδιαφερόμενων κρατών-μελών. Το αυτό ισχύει και όταν μια πτήση εντός της ΕΕ περιλαμβάνει μία ή περισσότερες ενδιάμεσες στάσεις στα αεροδρόμια διαφορετικών μελών, αλλά μόνον όσον αφορά κράτη-μέλη τα οποία συλλέγουν δεδομένα PNR από πτήσεις εντός της ΕΕ.

2. Αν οι αερομεταφορείς έχουν συλλέξει εκ των προτέρων δεδομένα για τους επιβάτες (API) που απαριθμούνται στην περίπτωση ιη΄ του άρθρου 5, αλλά δεν διατηρούν τα δεδομένα αυτά με τα ίδια τεχνικά μέσα όπως για τα άλλα δεδομένα PNR, διαβιβάζουν και τα δεδομένα αυτά στην ΜΣΕ με τη μέθοδο της «προώθησης». Σε περίπτωση διαβίβασης τέτοιων δεδομένων, όλες οι διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται και για τα δεδομένα API.

3. Οι αερομεταφορείς διαβιβάζουν τα δεδομένα PNR με ηλεκτρονικά μέσα, χρησιμοποιώντας τα κοινά πρωτόκολλα μετάδοσης και τους υποστηριζόμενους μορφότυπους δεδομένων του άρθρου 18, ως εξής:

α) σε χρονικό διάστημα μεταξύ 48 έως 24 ωρών, πριν από τον προγραμματισμένο χρόνο αναχώρησης της πτήσης,

β) αμέσως μετά το κλείσιμο της πτήσης, δηλαδή αφού επιβιβαστούν οι επιβάτες στο αεροσκάφος που ετοιμάζεται να αναχωρήσει και δεν είναι πλέον δυνατή η επιβίβαση ή αποβίβαση επιβατών. Στην περίπτωση αυτή, οι αερομεταφορείς μπορούν να περιορίζονται στην επικαιροποίηση των δεδομένων που διαβιβάστηκαν κατά την περίπτωση α΄.

4. Σε περιπτώσεις τεχνικής βλάβης, ή όταν πρόκειται για αερομεταφορείς που δεν εκτελούν πτήσεις εντός ή εκτός ΕΕ με συγκεκριμένο και δημοσιευμένο πρόγραμμα και δεν διαθέτουν την αναγκαία υποδομή για να υποστηρίξουν τους μορφότυπους δεδομένων και τα πρωτόκολλα διαβίβασης του άρθρου 18, οι ανωτέρω διαβιβάσεις πραγματοποιούνται με κάθε άλλο πρόσφορο ηλεκτρονικό μέσο που εξασφαλίζει κατάλληλο επίπεδο ασφάλειας των δεδομένων.

5. Όταν η πρόσβαση σε δεδομένα PNR είναι αναγκαία για να αντιμετωπιστεί συγκεκριμένη και πραγματική

απειλή σχετιζόμενη με τρομοκρατικές πράξεις ή σοβαρά εγκλήματα του άρθρου 4, οι αερομεταφορείς υποχρεούνται να διαβιβάζουν τα δεδομένα PNR και σε άλλες χρονικές στιγμές, μετά από σχετικό αίτημα της ΜΣΕ.

#### **Άρθρο 11**

##### **Ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ κρατών-μελών (Άρθρο 9 της Οδηγίας)**

1. Η ΜΣΕ, όταν πρόκειται για πρόσωπα που έχουν ταυτοποιηθεί, σύμφωνα με την περίπτωση α' της παραγράφου 3 του άρθρου 8, διαβιβάζει όλα τα συναφή και αναγκαία δεδομένα PNR ή το αποτέλεσμα της επεξεργασίας τους, στις ΜΣΕ των άλλων κρατών-μελών, μόνον εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 6 του άρθρου 8. Η ΜΣΕ, όταν λαμβάνει πληροφορίες για πρόσωπα ταυτοποιημένα από ΜΣΕ άλλου κράτους-μέλους, τα διαβιβάζει στις Αρμόδιες Αρχές σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1.

2. α. Η ΜΣΕ μπορεί, αν χρειασθεί, να ζητήσει από ΜΣΕ άλλου κράτους-μέλους να της γνωστοποιήσει δεδομένα PNR που διατηρεί στη βάση δεδομένων της και αυτών που δεν έχουν ακόμα αποπροσωποποιηθεί μέσω κάλυψης στοιχείων των δεδομένων δυνάμει του άρθρου 14, καθώς επίσης, αν χρειάζεται, το αποτέλεσμα επεξεργασίας των δεδομένων αυτών, εάν έχει ήδη γίνει σύμφωνα με το άρθρο 8. Μια τέτοια αίτηση γνωστοποίησης αιτιολογείται δεόντως από τη ΜΣΕ και μπορεί να θεμελιώνεται σε οποιοδήποτε μεμονωμένο στοιχείο δεδομένων ή σε συνδυασμό τέτοιων στοιχείων, ανάλογα με αυτό που η ΜΣΕ κρίνει απαραίτητο σε μια συγκεκριμένη υπόθεση πρόληψης, ανίχνευσης, διερεύνησης ή δίωξης τρομοκρατικών ή σοβαρών εγκλημάτων.

β. Αν αρμόδια ΜΣΕ άλλου κράτους-μέλους ζητεί από τη ΜΣΕ τη γνωστοποίηση δεδομένων της περίπτωσης α', η ΜΣΕ παρέχει τις ζητούμενες πληροφορίες το συντομότερο δυνατόν, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του δευτέρου εδαφίου της περίπτωσης α'.

γ. Αν τα ζητούμενα δεδομένα έχουν αποπροσωποποιηθεί μέσω κάλυψης σύμφωνα με το άρθρο 14, η ΜΣΕ γνωστοποιεί τα πλήρη δεδομένα μόνον εφόσον εκτιμάται εύλογα ότι είναι αναγκαία για το σκοπό του άρθρου 2 και μόνον εφόσον εξουσιοδοτηθεί από Αρμόδια Αρχή όπως αναφέρεται στο άρθρο 14.

3. Οι Αρμόδιες Αρχές του άρθρου 9 μπορεί να ζητήσουν απευθείας από τη ΜΣΕ άλλου κράτους-μέλους να τους γνωστοποιήσει δεδομένα PNR που διατηρεί στη βάση δεδομένων της, μόνον όταν απαιτείται σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης και υπό τις προϋποθέσεις της περίπτωσης α' της παραγράφου 2. Οι αιτήσεις των αρμόδιων αρχών είναι αιτιολογημένες. Αντίγραφο της αιτήσεως αποστέλλεται πάντοτε στη ΜΣΕ. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, οι Αρμόδιες Αρχές υποβάλλουν τις αιτήσεις τους μέσω της ΜΣΕ.

4. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν η πρόσβαση σε δεδομένα PNR είναι αναγκαία για να αντιμετωπιστεί συγκεκριμένη και πραγματική απειλή που έχει σχέση με τρομοκρατικά ή σοβαρά εγκλήματα, η ΜΣΕ έχει το δικαίωμα να ζητήσει από τη ΜΣΕ άλλου κράτους-μέλους δεδομένα PNR σύμφωνα με την παράγραφο 5 του

άρθρου 10. Υπό τις προϋποθέσεις του προηγούμενου εδαφίου η ΜΣΕ ζητεί από τον αερομεταφορέα δεδομένα της παραγράφου 5 του άρθρου 10 και τα χορηγεί στη ΜΣΕ άλλου κράτους-μέλους που τα έχει ζητήσει.

5. Η ανταλλαγή πληροφοριών από τη ΜΣΕ και τις Αρμόδιες Αρχές, σύμφωνα με το παρόν άρθρο γίνεται αμελλητί, με τη χρήση των υφιστάμενων διαύλων συνεργασίας μεταξύ των Αρμόδιων Αρχών των κρατών-μελών και σε γλώσσα που χρησιμοποιείται για τον επιλεγόμενο δίαυλο. Στις περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, η ανταλλαγή πληροφοριών διεξάγεται μέσω του σημείου επαφής που ορίζεται για το σκοπό αυτόν από τη ΜΣΕ. Τα στοιχεία του σημείου επαφής και οποιαδήποτε αλλαγή σ' αυτά γνωστοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

#### **Άρθρο 12**

##### **Προϋποθέσεις πρόσβασης της Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Υπηρεσίας (Europol) σε δεδομένα PNR (Άρθρο 10 της Οδηγίας)**

1. Η Ευρωπαϊκή Αστυνομική Υπηρεσία (Europol), εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων της και για την εκτέλεση των καθηκόντων της, μπορεί να ζητήσει δεδομένα PNR ή το αποτέλεσμα της επεξεργασίας αυτών από τη ΜΣΕ. Η ανταλλαγή πληροφοριών διεξάγεται μέσω του ασφαλούς διαύλου επικοινωνίας SIENA και σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 794/2016 (ΕΕ L 135 της 24-05-2016). Η γλώσσα, που χρησιμοποιείται στην αίτηση και κατά την ανταλλαγή πληροφοριών, είναι εκείνη που χρησιμοποιείται για τον δίαυλο SIENA.

2. Η ως άνω ανταλλαγή πληροφοριών μπορεί να πραγματοποιηθεί με την υποβολή ηλεκτρονικής αίτησης στη ΜΣΕ, μέσω της Εθνικής Μονάδας Europol, όταν η διαβίβαση είναι απολύτως απαραίτητη για την υποστήριξη και την ενίσχυση της δράσης των κρατών-μελών για την πρόληψη, ανίχνευση ή διερεύνηση μιας συγκεκριμένης τρομοκρατικής πράξης ή ενός σοβαρού εγκλήματος, εφόσον εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Europol, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό (ΕΕ) 794/2016. Η αίτηση πρέπει να περιέχει τους λόγους για τους οποίους η Europol θεωρεί ότι η διαβίβαση δεδομένων PNR ή των αποτελεσμάτων της επεξεργασίας δεδομένων PNR συμβάλει σημαντικά στην πρόληψη, ανίχνευση ή διερεύνηση της σχετικής αξιόποινης πράξης.

#### **Άρθρο 13**

##### **Διαβίβαση δεδομένων σε τρίτες χώρες (Άρθρο 11 της Οδηγίας)**

1. Οι Αρμόδιες Αρχές του άρθρου 9 αιτούνται, σύμφωνα με την προβλεπόμενη στην περίπτωση β' της παραγράφου 2 του άρθρου 8 διαδικασία, μόνο για συγκεκριμένη περίπτωση δεδομένα PNR και το αποτέλεσμα της επεξεργασίας των δεδομένων αυτών, που έχουν αποθηκευτεί από τη ΜΣΕ, σύμφωνα με το άρθρο 14, προκειμένου σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις να τα διαβιβάσουν σε τρίτη χώρα και εφόσον:

α) πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 13 της απόφασης-πλακίου 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 350 της 30.12.2008) ή των αντίστοιχων εθνικών διατάξεων που ισχύουν για την προστασία των δεδομένων



προσωπικού χαρακτήρα που τυγχάνουν επεξεργασίας στο πλαίσιο της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις,

β) η διαβίβαση είναι απαραίτητη για τους σκοπούς του άρθρου 2,

γ) η τρίτη χώρα συμφωνεί να διαβιβάσει δεδομένα σε άλλη τρίτη χώρα, μόνον εφόσον αυτό είναι απολύτως αναγκαίο για τους σκοπούς του άρθρου 2 και μόνο με τη ρητή έγκριση της αποστέλλουσας Αρχής,

δ) πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 11.

2. Οι διαβιβάσεις δεδομένων PNR, χωρίς προηγούμενη έγκριση του κράτους-μέλους από το οποίο ελήφθησαν, επιτρέπονται, κατά παρέκκλιση των οριζόμενων [στην παρ. 2 του άρθρου 13 της απόφασης-πλασιού 2008/977/ΔΕΥ], σε εξαιρετικές περιπτώσεις και μόνον εφόσον:

α) η διαβίβαση των δεδομένων είναι αναγκαία για την αντιμετώπιση συγκεκριμένης και πραγματικής απειλής, που συνδέεται με τρομοκρατικές πράξεις ή σοβαρά εγκλήματα, εντός ενός κράτους-μέλους ή τρίτης χώρας, και

β) η προηγούμενη έγκριση δεν είναι δυνατόν να ληφθεί εγκαίρως.

Το αρμόδιο για την παροχή της έγκρισης κράτος-μέλος ενημερώνεται χωρίς καθυστέρηση και η διαβίβαση καταγράφεται δεόντως και μπορεί να υποβληθεί σε έλεγχο εκ των υστέρων.

3. Τα δεδομένα PNR διαβιβάζονται στις Αρμόδιες Αρχές των τρίτων χωρών, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και μόνον όταν διασφαλίζεται ότι ο σκοπός της χρήσης τους από τους παραλήπτες συνάδει με τους όρους και τις εγγυήσεις των διατάξεων αυτών.

4. Η Αρμόδια Αρχή, που διαβιβάζει δεδομένα PNR, σύμφωνα με το παρόν άρθρο ενημερώνει κάθε φορά τον υπεύθυνο προστασίας δεδομένων της ΜΣΕ.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

### Άρθρο 14

#### Περίοδος διατήρησης και αποπροσωποποίηση των δεδομένων (Άρθρο 12 της Οδηγίας)

1. Η ΜΣΕ διατηρεί τα δεδομένα PNR, που διαβιβάζουν οι αερομεταφορείς, σε βάση δεδομένων που λειτουργεί σε αυτή για περίοδο πέντε (5) ετών μετά τη διαβίβασή τους.

2. Έξι (6) μήνες μετά τη διαβίβαση της παραγράφου 1, τα δεδομένα PNR αποπροσωποποιούνται με την κάλυψη των παρακάτω στοιχείων, που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την άμεση ταυτοποίηση, του επιβάτη στον οποίο αναφέρονται:

α) το όνομα (ή τα ονόματα), συμπεριλαμβανομένων των ονομάτων άλλων επιβατών που αναφέρονται στον φάκελο PNR, καθώς και του αριθμού επιβατών που συνταξιδεύουν, οι οποίοι περιλαμβάνονται στον φάκελο PNR,

β) η διεύθυνση και τα στοιχεία επικοινωνίας,

γ) όλα τα στοιχεία πληρωμής, στα οποία συμπεριλαμβάνεται η διεύθυνση χρέωσης, εφόσον περιλαμβάνουν πληροφορίες που μπορεί να χρησιμοποιηθούν για την άμε-

ση ταυτοποίηση του επιβάτη στον οποίον αναφέρονται τα δεδομένα PNR, ή άλλων προσώπων,

δ) πληροφορίες σχετικά με το πρόγραμμα τακτικού επιβάτη,

ε) γενικές παρατηρήσεις στο μέτρο που περιλαμβάνουν πληροφορίες που μπορεί να χρησιμοποιηθούν για την άμεση ταυτοποίηση του επιβάτη στον οποίον αναφέρονται τα δεδομένα PNR,

στ) οποιαδήποτε δεδομένα API που έχουν συλλεχθεί.

3. Μετά την πάροδο του χρονικού διαστήματος της παραγράφου 2, η άρση της αποπροσωποποίησης, μέσω αποκάλυψης του συνόλου των δεδομένων PNR, εγκρίνεται μόνον εφόσον εκτιμάται εύλογα ότι είναι αναγκαία για τους σκοπούς της περίπτωσης β΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 8, έχει ενημερωθεί ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων και έχει εγκριθεί από την κατά περίπτωση αρμόδια Δικαστική ή Εισαγγελική Αρχή.

4. Τα δεδομένα PNR διαγράφονται μόνιμα μετά την πάροδο του χρονικού διαστήματος της παραγράφου 1. Εξαιρούνται τα δεδομένα PNR συγκεκριμένης υπόθεσης, τα οποία έχουν διαβιβαστεί και χρησιμοποιούνται από Αρμόδια Αρχή στο πλαίσιο έρευνας για την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση ή δίωξη τρομοκρατικών πράξεων ή σοβαρών εγκλημάτων και τα οποία διατηρούνται σύμφωνα με τις διατάξεις που καθορίζουν τις αρμοδιότητές της ή διέπουν τη λειτουργία της.

5. Το αποτέλεσμα της επεξεργασίας, που προβλέπεται στην περίπτωση α΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 8, διατηρείται από τη ΜΣΕ μόνο για όσο χρονικό διάστημα είναι απαραίτητο, ώστε να ενημερωθούν για την ύπαρξη θετικού αποτελέσματος τόσο οι αρμόδιες αρχές όσο και οι ΜΣΕ των άλλων κρατών-μελών, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 11. Αν μετά τη μεμονωμένη επανεξέταση που προβλέπεται στην παράγραφο 5 του άρθρου 8 με μη αυτοματοποιημένα μέσα, το αποτέλεσμα μιας αυτοματοποιημένης επεξεργασίας αποδειχθεί αρνητικό, αυτό μπορεί να αποθηκευτεί για όσο χρονικό διάστημα δεν έχουν ακόμη διαγραφεί τα σχετικά δεδομένα, σύμφωνα με την παράγραφο 4, προκειμένου να αποφευχθούν στο μέλλον ανακριβή αποτελέσματα από αυτοματοποιημένη επεξεργασία.

### Άρθρο 15

#### Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (Άρθρο 13 της Οδηγίας)

1. Ο επιβάτης του οποίου τα δεδομένα PNR υπόκεινται σε επεξεργασία, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, έχει ως υποκείμενο αυτών, κατά την ισχύουσα νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα εξής δικαιώματα:

α) πρόσβασης,

β) διόρθωσης,

γ) διαγραφής και περιορισμού, και

δ) αποζημίωσης και δικαστικής προστασίας, για κάθε παραβίαση των διατάξεων που διέπουν την προστασία των προσωπικών του δεδομένων.

2. Η ΜΣΕ εφαρμόζει τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα και διαδικασίες, ώστε να διασφαλίζεται ο απόρρητος χαρακτήρας της επεξεργασίας και το κατάλληλο επίπεδο ασφαλείας σε σχέση με τους κινδύνους που παρουσιάζουν η επεξεργασία και η φύση των δεδομένων.

3. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου δεν θίγουν την εφαρμογή άλλων υποχρεώσεων που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία και βαρύνουν τους αερομεταφορείς κατά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και, ιδίως, τις υποχρεώσεις τους να λαμβάνουν τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, ώστε να προστατεύονται η ασφάλεια και η εμπιστευτικότητα των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

4. Η επεξεργασία δεδομένων PNR που αποκαλύπτουν τη φυλετική ή εθνοτική καταγωγή, τα πολιτικά φρονήματα, τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, τη συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, την υγεία, τη σεξουαλική ζωή ή το σεξουαλικό προσανατολισμό ενός ατόμου απαγορεύεται. Αν παραληφθούν από τη ΜΣΕ δεδομένα PNR που αποκαλύπτουν τέτοιους είδους πληροφορίες, αυτά διαγράφονται αμέσως.

5. Η ΜΣΕ διατηρεί τεκμηρίωση όλων των συστημάτων και διαδικασιών επεξεργασίας που τελούν υπό την ευθύνη της, η οποία περιλαμβάνει τουλάχιστον:

α) το όνομα και τα στοιχεία επικοινωνίας της ΜΣΕ και του προσωπικού της, που έχουν επιφορτιστεί με την επεξεργασία των δεδομένων PNR και τα διαφορετικά επίπεδα άδειας πρόσβασης,

β) τα αιτήματα των Αρμόδιων Αρχών και των ΜΣΕ άλλων κρατών-μελών,

γ) όλες τις αιτήσεις και τις διαβιβάσεις δεδομένων PNR προς τρίτη χώρα.

Η ΜΣΕ καθιστά όλη την τεκμηρίωση διαθέσιμη, κατόπιν αιτήματος, στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.

6. Η ΜΣΕ τηρεί για πέντε (5) έτη αρχεία καταγραφής τουλάχιστον για τις ακόλουθες πράξεις επεξεργασίας: συλλογή, αναζήτηση δεδομένων PNR, άρση της αποπροσωποποίησης, κοινοποίηση και διαγραφή. Ειδικότερα, τα αρχεία καταγραφής της αναζήτησης πληροφοριών και της άρσης της αποπροσωποποίησης περιλαμβάνουν: το σκοπό, την ημερομηνία και την ώρα των εν λόγω πράξεων και, εφόσον είναι δυνατό, την ταυτότητα του προσώπου που αναζήτησε πληροφορίες ή κοινοποίησε τα δεδομένα αυτά, καθώς και την ταυτότητα των αποδεκτών των εν λόγω δεδομένων. Τα αρχεία καταγραφής χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για σκοπούς εξακρίβωσης, αυτοελέγχου και κατοχύρωσης της ακεραιότητας και της ασφαλείας των δεδομένων, ή για σκοπούς ελέγχου. Κατόπιν αιτήματος, η ΜΣΕ παρέχει πρόσβαση στα συγκεκριμένα αρχεία στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.

7. Όταν μια παραβίαση προσωπικών δεδομένων ενδέχεται να ενέχει σοβαρό κίνδυνο για την προστασία των δεδομένων αυτών, ή να θίξει την ιδιωτικότητα του υποκειμένου τους, η ΜΣΕ γνωστοποιεί, σύμφωνα με

τις κείμενες διατάξεις, την παραβίαση στο υποκείμενο των δεδομένων και στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.

#### **Άρθρο 16** **Κυρώσεις** **(Άρθρο 14 της Οδηγίας)**

1. Αν ο αερομεταφορέας δεν διαβιβάζει τα δεδομένα PNR στη ΜΣΕ ή δεν τα διαβιβάζει σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 10 και 18, με απόφαση του Προϊσταμένου της Αεροπορικής Αρχής του αερολιμένα, ύστερα από εισήγηση της ΜΣΕ, επιβάλλεται στον αερομεταφορέα χρηματικό πρόστιμο ύψους πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ ανά πτήση. Για κάθε νέα παράβαση, μέσα στην ίδια περίοδο, μπορεί με όμοια απόφαση να επιβληθεί το πρόστιμο του προηγούμενου εδαφίου στο διπλάσιο, καθώς και απαγόρευση απογείωσης του αεροσκάφους μέχρι την πληρωμή του προστίμου ή την κατάθεση ισόποσης εγγυητικής επιστολής ημεδαπής ή αναγνωρισμένης στην Ελλάδα αλλοδαπής τράπεζας. Η απαγόρευση εκτελείται από την κοινοποίηση της απόφασης στον κυβερνήτη ή στον εκμεταλλευόμενο το αεροσκάφος ή σε νόμιμο αντιπρόσωπό του.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών, Οικονομικών και Προστασίας του Πολίτη, ύστερα από εισήγηση της Αεροπορικής Αρχής, μπορεί να αναπροσαρμόζεται το πρόστιμο της παραγράφου 1. Σε περίπτωση αναπροσαρμογής το ύψος του ανώτατου ορίου του προστίμου δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ.

3. Σε περίπτωση επανειλημμένων παραβάσεων του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1, μέσα στην ίδια περίοδο, μπορεί, ύστερα από σχετική εισήγηση του Προϊσταμένου της Αεροπορικής Αρχής του αερολιμένα ή της αρμόδιας διεύθυνσης της κεντρικής υπηρεσίας της Αεροπορικής Αρχής, να επιβάλλονται, με απόφαση του Διοικητή της Αεροπορικής Αρχής, οικονομικές ή άλλης μορφής κυρώσεις, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία.

4. Αν η διαβίβαση των δεδομένων PNR δεν καθίσταται τεχνικά δυνατή λόγω βλάβης, δεν επιβάλλονται κυρώσεις σε βάρος των αερομεταφορέων. Η απόδειξη της συγκεκριμένης αδυναμίας διαβίβασης των δεδομένων PNR βαρύνει τον αερομεταφορέα.

5. Οι αερομεταφορείς που θίγονται μπορούν να ασκήσουν την προσφυγή του άρθρου 24 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, (ν. 2690/1999, Α' 45) και, σε περίπτωση απόρριψής της, να προσφύγουν στα διοικητικά δικαστήρια. Η προθεσμία και η άσκηση της διοικητικής προσφυγής και των ενδίκων μέσων δεν αναστέλλει την εκτέλεση της απόφασης επιβολής κυρώσεων. Τα πρόστιμα εισπράττονται σύμφωνα με τον Κώδικα περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων και τις σχετικές διαδικασίες της Αεροπορικής Αρχής.



**Άρθρο 17**  
**Εποπτική Αρχή**  
**(Άρθρο 15 της Οδηγίας)**

1. Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα είναι υπεύθυνη για την παροχή συμβουλών και την παρακολούθηση ή την εποπτεία της εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος νόμου για κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που προβλέπεται σε αυτόν και μεριμνά για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων σε σχέση με την επεξεργασία αυτή.

2. Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα:

α) χειρίζεται τις καταγγελίες που υποβάλλονται από κάθε υποκείμενο δεδομένων, ερευνά την υπόθεση και ενημερώνει τα υποκείμενα των δεδομένων για την πρόοδο και την έκβαση της καταγγελίας μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα,

β) ελέγχει τη νομιμότητα της επεξεργασίας των δεδομένων και διεξάγει έρευνες, επιθεωρήσεις και ελέγχους, είτε αυτεπαγγέλτως είτε βάσει καταγγελίας, σύμφωνα με την περίπτωση α'.

3. Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συμβουλεύει, ύστερα από αίτημα, το υποκείμενο των δεδομένων σχετικά με την άσκηση των δικαιωμάτων που προβλέπονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'**  
**ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

**Άρθρο 18**  
**Κοινά πρωτόκολλα και υποστηριζόμενοι**  
**μορφότυποι δεδομένων**  
**[Άρθρο 16 της Οδηγίας και άρθρο 1**  
**και Παράρτημα της αριθμ. 2017/759**  
**Εκτελεστικής Απόφασης**  
**της Ευρωπαϊκής Επιτροπής**  
**(ΕΕ L 113 της 29-04-2017)]**

1. Όλες οι διαβιβάσεις δεδομένων PNR από αερομεταφορείς στη ΜΣΕ για τους σκοπούς του παρόντος νόμου γίνονται ηλεκτρονικά, ώστε να παρέχονται επαρκείς εγγυήσεις όσον αφορά τα μέτρα τεχνικής ασφάλειας και οργάνωσης της επεξεργασίας που πρέπει να διενεργηθεί. Σε περίπτωση τεχνικής βλάβης, τα δεδομένα PNR μπορεί να διαβιβασθούν με οποιοδήποτε άλλο πρόσφορο μέσο, εφόσον διατηρείται το ίδιο επίπεδο ασφάλειας και υπάρχει πλήρης συμμόρφωση με την ενωσιακή νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων.

2. Όταν οι αερομεταφορείς διαβιβάζουν στη ΜΣΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, δεδομένα PNR χρησιμοποιούν έναν από τους μορφότυπους δεδομένων και τα πρωτόκολλα διαβίβασης που απαριθμούνται στα σημεία 1 και 2 του Παραρτήματος της παραγράφου 5. Αντίθετα, αν διαβιβάζουν στη ΜΣΕ, χωριστά από τα δεδομένα PNR για την ίδια πτήση, δεδομένα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 10, χρησιμοποιούν το μορφότυπο του σημείου 3 του Παραρτήματος της παραγράφου 5.

3. Κατά παρέκκλιση από τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 2, οι αερομεταφορείς, που δεν εκτελούν πτήσεις εντός και εκτός ΕΕ, σύμφωνα με συγκεκριμένο και δημοσιευμένο πρόγραμμα, και δεν διαθέτουν την αναγκαία υποδομή για να υποστηρίξουν τους μορφότυπους δεδομένων και τα πρωτόκολλα διαβίβασης του παραρτήματος της παραγράφου 5 διαβιβάζουν τα δεδομένα PNR με ηλεκτρονικά μέσα που παρέχουν επαρκείς εγγυήσεις, όσον αφορά στα μέτρα τεχνικής ασφάλειας και τα οποία καθορίζονται με διμερή συμφωνία του αερομεταφορέα και της ΜΣΕ.

4. Τα πρωτόκολλα της παραγράφου 2 είναι κοινά για όλες τις διαβιβάσεις, ώστε να κατοχυρώνεται η ασφάλεια των δεδομένων PNR κατά τη διαβίβαση. Τα δεδομένα PNR διαβιβάζονται με υποστηριζόμενο μορφότυπο δεδομένων, ώστε να εξασφαλίζεται η δυνατότητα ανάγνωσης των δεδομένων από όλους τους ενδιαφερομένους. Όλοι οι αερομεταφορείς είναι υποχρεωμένοι να επιλέγουν και να γνωστοποιούν στη ΜΣΕ το κοινό πρωτόκολλο και τον μορφότυπο δεδομένων που προτίθενται να χρησιμοποιήσουν για τις διαβιβάσεις τους από τους προβλεπόμενους στα σημεία 1 και 2 του Παραρτήματος της παραγράφου 5. Η ΜΣΕ λαμβάνει τα απαραίτητα τεχνικά μέτρα για να την υποστηρίξει των ανωτέρω κοινών πρωτοκόλλων και μορφοτύπων δεδομένων.

5. Προσαρτάται και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του παρόντος νόμου το Παράρτημα που ακολουθεί:

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ**

1. Μορφότυποι δεδομένων για τη διαβίβαση δεδομένων PNR

- EDIFACT PNRGOV, όπως περιγράφεται στον οδηγό εφαρμογής EDIFACT δεδομένα PNR που προωθούνται σε κράτη ή άλλες αρχές - μήνυμα PNRGOV έκδοση 11.1 ή μεταγενέστερη

- XML PNRGOV, όπως περιγράφεται στον οδηγό εφαρμογής XML· δεδομένα PNR που προωθούνται σε κράτη μέλη ή άλλες αρχές - μήνυμα PNRGOV έκδοση 13.1 ή μεταγενέστερη.

2. Πρωτόκολλα διαβίβασης για τη διαβίβαση δεδομένων PNR

- IBM MQ

- IATAType B

- Προφίλ AS4 του ebMS 3.0 έκδοση 1.0, πρότυπο OASIS, δημοσιευμένο στις 23 Ιανουαρίου 2013. Εφαρμογή του AS4 σύμφωνα με το προφίλ e-SENS AS4 που έχει αναπτυχθεί από το πιλοτικό έργο μεγάλης κλίμακας e-SENS, τρέχον αναγνωριστικό και έκδοση: «PR - AS4-1.10».

3. Μορφότυποι δεδομένων για τη διαβίβαση των δεδομένων API όταν διαβιβάζονται χωριστά από το μήνυμα PNR

- EDIFACT PAXLST, όπως περιγράφεται στον οδηγό εφαρμογής των WCO/IATA/ICAO για τα μηνύματα κατάστασης επιβατών (PAXLST), έκδοση 2003 ή μεταγενέστερη.

**Άρθρο 19**

Στο άρθρο 83 του ν. 4249/2014 (Α' 73) προστίθενται παράγραφοι 3, 4 και 5 ως εξής:

«3. Η Υγειονομική Υπηρεσία του Πυροσβεστικού Σώματος στεγάζεται στις δομές του 251 Γενικού Νοσοκομείου Αεροπορίας και παρέχει τις υπηρεσίες της στους δικαιούχους του Νοσοκομείου (πλην των ιπτάμενων). Οι υπηρετούντες στην Υγειονομική Υπηρεσία του Πυροσβεστικού Σώματος μπορεί να μετακινούνται με διαταγή του Αρχηγού Π.Σ. στις ανά την επικράτεια υγειονομικές υπηρεσίες του Πυροσβεστικού Σώματος.

4. Εφεξής στο 251 Γενικό Νοσοκομείο Αεροπορίας μπορεί να υπηρετεί το πυροσβεστικό προσωπικό Ειδικών Καθηκόντων ειδικότητας Υγειονομικού, ανάλογων ειδικότητων κατά βαθμό και θέση. Με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Προστασίας του Πολίτη καθορίζεται η διαδικασία τοποθέτησης του ανωτέρω προσωπικού, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

5. Το πυροσβεστικό προσωπικό, το οποίο μετατάσσεται στην κατηγορία Ειδικών Καθηκόντων ειδικότητας Υγειονομικού, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8 του ν. 1339/1983 (Α' 35) και τοποθετείται στην Υγειονομική Υπηρεσία του Πυροσβεστικού Σώματος, εφόσον δεν έχει αποκτήσει τίτλο ιατρικής ειδικότητας, ασκείται για την απόκτηση τίτλου σε ιατρική ειδικότητα, η οποία καθορίζεται από τον Αρχηγό Π.Σ., μετά από αιτιολογημένη πρόταση του Διευθυντή της Υγειονομικής Υπηρεσίας του Π.Σ.».

**Άρθρο 20****Τροποποίηση του άρθρου 11Α του ν. 3649/2008 (Α' 39)**

Στο άρθρο 11Α του ν. 3649/2008 προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Στο πλαίσιο της διαγωνιστικής διαδικασίας διορισμού ή πρόσληψης του πολιτικού προσωπικού της Ε.Υ.Π., ο ενδιαφερόμενος καταβάλλει παράβολο ύψους τριών (3) ευρώ με την υποβολή της αίτησης συμμετοχής και παράβολο ύψους είκοσι (20) ευρώ με την υποβολή ένστασης κατά των αποτελεσμάτων του οικείου διαγωνισμού. Αν η ένσταση γίνει δεκτή, το παράβολο επιστρέφεται σ' αυτόν που το κατέβαλε. Τα ποσά των παραβόλων αποτελούν έσοδο του Κρατικού Προϋπολογισμού και μπορεί να αναπροσαρμόζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Προστασίας του Πολίτη και Οικονομικών.»

**Άρθρο 21****Τροποποίηση του π.δ. 1/2017 (Α' 2)**

1. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 1 του π.δ. 1/2017 η φράση «, Αυτοτελή Γραφεία και Γραμματείες,» αντικαθίσταται ως εξής «και Αυτοτελή Γραφεία,».

2. Το άρθρο 2 του π.δ. 1/2017 τροποποιείται ως εξής:

α) Στην παράγραφο 1 οι λέξεις «και των Γραφείων του Νομικού Συμβούλου και του Εισαγγελέα» αντικαθίστανται ως εξής «του Τμήματος Ελεγκτικού και του Γραφείου Εισαγγελέα».

β) Στην παράγραφο 2 μετά τις λέξεις «Ξένες Υπηρεσίες Πληροφοριών» προστίθενται τα εξής «, καθώς και για τη γραμματειακή υποστήριξη του Γραφείου του Νομικού Συμβούλου».

γ) Η παράγραφος 5 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Διεύθυνση Ηλεκτρονικών Πληροφοριών.

Είναι αρμόδια για τη συλλογή πληροφοριών από και με ηλεκτρονικά μέσα, την αξιολόγηση και πιστοποίηση διαβαθμισμένων συσκευών (κρυπτοσυσκευών) και αλγορίθμων, καθώς και την υποστήριξη των Ενόπλων Δυνάμεων (Ε.Δ.) και των Υπηρεσιών του Δημοσίου Τομέα σε θέματα κρυπτασφάλειας.».

δ) Η παράγραφος 6 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Διεύθυνση Πληροφοριακών Συστημάτων.

Είναι αρμόδια για την ανάπτυξη, υποστήριξη και διαχείριση των συστημάτων πληροφορικής και των δικτύων επικοινωνιών της Κεντρικής Υπηρεσίας, των Περιφερειακών Μονάδων και άλλων συνεργαζόμενων φορέων.».

3. Το άρθρο 4 του π.δ. 1/2017 τροποποιείται ως εξής:

α) Η περίπτωση στ' της παραγράφου 1 καταργείται.

β) Η περίπτωση β' της παραγράφου 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Οι Προϊστάμενοι των Κλιμακίων των Περιφερειακών Μονάδων εξομοιώνονται με Προϊσταμένους Αυτοτελών Γραφείων».

4. Στην παρ. 1 του άρθρου 8 του π.δ. 1/2017 μετά τη φράση «Δημοσιογραφίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης» προστίθεται η φράση «Σπουδών στον Ελληνικό Πολιτισμό ή Σπουδών στον Ευρωπαϊκό Πολιτισμό».

5. Το άρθρο 44 του π.δ. 1/2017 τροποποιείται ως εξής:

α) Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Τριμελή Επιτροπή Επιλογής Προσωπικού, η οποία αποτελείται από τον Υποδιοικητή που είναι αρμόδιος για θέματα προσωπικού, με αναπληρωτή τον έτερο Υποδιοικητή, ένα (1) μέλος του Α.Σ.Ε.Π. με αναπληρωτή μέλος του Α.Σ.Ε.Π., προτεινόμενα από τον Πρόεδρο του Α.Σ.Ε.Π., και τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Διοικητικής Υποστήριξης και Ανθρωπίνων Πόρων της Ε.Υ.Π., με αναπληρωτή τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Οικονομικής Διαχείρισης και Υποδομών της Ε.Υ.Π.».

β) Η περίπτωση ζ' της παραγράφου 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«ζ) Καταρτίζει το πρόγραμμα ψυχοτεχνικών δοκιμασιών και καλεί να συμμετέχουν σε αυτές από τις πρώτες κατά σειρά θέσεις των Πινάκων Κατάταξης της περίπτωσης ή αριθμός υποψηφίων ίσος με τον αριθμό των προκηρυσσόμενων θέσεων για κάθε Κατηγορία, Κλάδο και Ειδικότητα. Υποψήφιοι που κρίνονται ακατάλληλοι κατά την ψυχοτεχνική δοκιμασία ή δεν παρουσιάζονται, σύμφωνα με το πρόγραμμα εξέτασης, αποκλείονται από το διαγωνισμό και καλούνται οι αμέσως επόμενοι στον πίνακα κατάταξης μέχρι τη συμπλήρωση του αριθμού των διοριστέων.».

γ) Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της περίπτωσης η' της παραγράφου 2 διαγράφονται οι λέξεις: «που κρίθησαν κατάλληλοι από την Ειδική Επιστημονική Επιτροπή».

δ) Η περίπτωση θ' της παραγράφου 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«θ) Καταρτίζει τους πίνακες διοριστέων και επιλαχόντων ανά Κατηγορία, Κλάδο και Ειδικότητα, βάσει των Πινάκων Κατάταξης και της κρίσης περί καταλληλότητας των υποψηφίων από τις προβλεπόμενες Επιτροπές της παραγράφου 3. Οι πίνακες υπογράφονται από τα μέλη της Τριμελούς Επιτροπής Επιλογής Προσωπικού και υποβάλλονται με μέριμνα του Προέδρου της μαζί με τα δικαιολογητικά των υποψηφίων στη Διεύθυνση Διοικητικής Υποστήριξης και Ανθρωπίνων Πόρων της Ε.Υ.Π.».

ε) Η παράγραφος 3 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Μία ή περισσότερες Τριμελείς Ειδικές Επιστημονικές Επιτροπές προς διαπίστωση των διανοητικών και ψυχικών προσόντων των υποψηφίων, οι οποίες αποτελούνται από αξιωματικούς Υγειονομικού των Ενόπλων Δυνάμεων (Ε.Δ.) ή των Σωμάτων Ασφαλείας ειδικότητας ψυχιάτρου ή ψυχολόγου, με ισάριθμους αναπληρωτές, κατόπιν πρότασης του Διευθυντή της Διεύθυνσης Υγειονομικού του ΓΕΕΘΑ ή του Διευθυντή της Διεύθυνσης Υγειονομικού του Αρχηγείου ΕΛ.ΑΣ., αντιστοίχως. Πρόεδρος ορίζεται ο αρχαιότερος αξιωματικός.».

#### Άρθρο 22

1. Η ισχύς του πίνακα επιτυχόντων του τετάρτου εδαφίου της παρ. 6 του άρθρου 15 του ν. 3938/2011 (Α' 61) και του πίνακα επιτυχόντων-επιλαχόντων Δοκίμων Πυροσβεστών Γενικών Καθηκόντων που κυρώθηκε με την υπ' αριθμ. 76746 οικ. Φ300.2/11.12.2015 απόφαση Αρχηγού Π.Σ. (Γ' 1308) παρατείνεται από τη λήξη τους και μέχρι τις 31.12.2019.

2. Με αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη, προκειμένου να αντιμετωπιστούν άμεσες και επιτακτικές υπηρεσιακές ανάγκες, μπορούν να προσλαμβάνονται στο Πυροσβεστικό Σώμα, κατόπιν έγκρισης της Επιτροπής της ΠΥΣ 33/2006, υποψήφιοι από τους πίνακες επιτυχόντων της παραγράφου 1 κατά τη σειρά επιτυχίας τους και εφόσον έχουν, κατά το χρόνο πρόσληψής τους, τα προσόντα που προβλέπονται από την οικεία προκήρυξη, εκτός της ηλικίας, την οποία απαιτείται να έχουν κατά το χρόνο λήξης της προθεσμίας υποβολής της αίτησης.

3. Εάν κατά το χρόνο πρόσληψης στο Πυροσβεστικό Σώμα δεν υφίστανται κενές οργανικές θέσεις αντίστοιχης κατηγορίας με τις αρχικώς προκηρυχθείσες θέσεις, οι ως άνω επιτυχόντες διορίζονται σε ισάριθμες προσωποπαγείς θέσεις της ίδιας κατηγορίας που συνιστώνται με την απόφαση της παραγράφου 2.

4. Με απόφαση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη καθορίζονται τα θέματα εκπαίδευσης και κατάταξης των προσώπων που προσλαμβάνονται με τη διαδικασία του παρόντος και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια και σχετικό θέμα.

#### Άρθρο 23

##### Τροποποίηση του άρθρου 58 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Η παρ. 1 του άρθρου 58 του ν. 4172/2013 (Α' 167) αντικαθίσταται ως εξής:

«1.α) Τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες που τηρούν διπλογραφικά βιβλία, εξαιρουμένων των πιστωτικών ιδρυμάτων της περίπτωσης β' της παρούσας παραγράφου, καθώς και οι υπόχρεοι των περιπτώσεων β', γ', δ', ε', στ' και ζ' του άρθρου 45 που τηρούν απλογραφικά βιβλία, φορολογούνται με συντελεστή είκοσι εννέα τοις εκατό (29%) για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2018, ο οποίος μειώνεται σταδιακά σε είκοσι οκτώ τοις εκατό (28%) για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2019, σε είκοσι επτά τοις εκατό (27%) για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2020, σε είκοσι έξι τοις εκατό (26%) για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2021 και σε είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2022 και επομένως.

β) Τα πιστωτικά ιδρύματα της περίπτωσης 1 της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 4261/2014 φορολογούνται με συντελεστή είκοσι εννέα τοις εκατό (29%).».

#### Άρθρο 24

##### Ρυθμίσεις Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων

1. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 4223/2013 (Α' 287) αντικαθίσταται ως εξής:

«Ειδικά για τα έτη 2016, 2017, 2018 και 2019 στη συνολική αξία του πρώτου εδαφίου δεν συνυπολογίζεται και η αξία των δικαιωμάτων επί γηπέδων εκτός σχεδίου πόλης ή οικισμού.».

2. Μετά την παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 4223/2013 προστίθεται νέα παράγραφος 2Α, ως εξής:

«2Α. Ειδικά για το έτος 2019, όταν η συνολική αξία της ακίνητης περιουσίας φυσικού προσώπου, η οποία υπόκειται σε φόρο κατά το άρθρο 4, όπως αυτή προσδιορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 5, ανέρχεται μέχρι του ποσού των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ, ο ΕΝ.Φ.Ι.Α., που προκύπτει από την εφαρμογή των άρθρων 4 και 5 και της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, μειώνεται κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%). Όταν η συνολική αξία της ως άνω ακίνητης περιουσίας υπερβαίνει το ποσό των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ, για το υπερβάλλον ποσό αυτής, το ποσό της μείωσης κατά τριάντα τοις εκατό (30%) μειώνεται κατά επτά δέκατα (0,7) του ευρώ ανά χίλια (1.000) ευρώ ακίνητης περιουσίας και δεν μπορεί να υπερβεί τα εκατό (100) ευρώ.».

#### Άρθρο 25

##### Ειδικές ρυθμίσεις τρόπου δόμησης για την αποκατάσταση και ανάπλαση της πυρόπληκτης περιοχής των Δήμων Μαραθώνος και Ραφήνας - Πικερμίου

Για την ανάπλαση των περιοχών των Δήμων Μαραθώνος και Ραφήνας - Πικερμίου της Περιφέρειας Αττικής,



που επλήγησαν από τις πυρκαγιές της 23ης και 24ης Ιουλίου 2018 και έχουν οριοθετηθεί με την υπ' αριθμ. ΔΑΕΦΚ-ΚΕ/8706/Α325 (Β' 3255) κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας και Ανάπτυξης, Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών, την αντιμετώπιση των συνεπειών της φυσικής καταστροφής και τη διαμόρφωση του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος με κριτήριο την προστασία της ανθρώπινης ζωής και για την εναρμόνιση της άμεσης αποκατάστασης των πληγέντων κτηρίων με τις αρχές κατάρτισης του Ειδικού Χωρικού Σχεδίου της περιοχής, καθορίζονται οι ακόλουθοι όροι, οι προϋποθέσεις και οι περιορισμοί δόμησης και αποκατάστασης:

1. Αναστέλλεται η έκδοση οικοδομικών αδειών και απαγορεύεται η εκτέλεση εργασιών δόμησης, εκτός από τις εργασίες κατεδάφισης, με δυνατότητα παράτασης της αναστολής έως την έκδοση του προεδρικού διατάγματος του Ειδικού Χωρικού Σχεδίου της περιοχής, κατά περίπτωση, ως εξής:

α) Για ένα (1) έτος από την έναρξη ισχύος του παρόντος, σε κτήρια ή κατασκευές που βρίσκονται εντός απόστασης από τον υφιστάμενο άξονα των οδών ως εξής:

αα) Για τις οδούς: Καρπάθου, Κύπρου, Ορειβατών, Ποσειδώνος, Δημοκρατίας, Μικράς Ασίας, σε απόσταση οκτώμισι (8,5) μέτρων από τον υφιστάμενο άξονα της οδού.

ββ) Για τις οδούς: Κυανής Ακτής, Αχιλλέως, ανώνυμη οδός νοητής επέκτασης του δυτικού τμήματος της οδού Αχιλλέως έως την οδό Ποσειδώνος, Ευβοϊκού, Τρίτωνος, Περικλέους, Αργυράς Ακτής, σε απόσταση οκτώ (8) μέτρων από τον υφιστάμενο άξονα της οδού.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών, που εκδίδεται εντός εξήντα (60) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος, προσδιορίζονται οι άξονες των ανωτέρω οδών σε σύστημα γεωγραφικών συντεταγμένων ΕΓΣΑ '87.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών δύναται να τροποποιούνται οι ανωτέρω αποστάσεις, να προστίθενται τμήματα οδών, να αίρεται η αναστολή ή να παρατείνεται η διάρκειά της, σύμφωνα με τα δεδομένα της κυκλοφοριακής μελέτης, όπως θα προκύψει κατά τη διαδικασία κατάρτισης του Ειδικού Χωρικού Σχεδίου, συνολικά για όλες τις οδούς ή κατά περίπτωση.

β) Για ένα (1) έτος από την έναρξη ισχύος του παρόντος, σε ακίνητα εκτός σχεδίου, ως εξής:

αα) Για κάθε αδόμετο γήπεδο.

ββ) Για κάθε προσθήκη επιφάνειας, πέραν της υφισταμένης την 23η Ιουλίου 2018, που προσμετράται στο συντελεστή δόμησης.

Ως «υφιστάμενη», ορίζεται η επιφάνεια που είτε έχει καταγραφεί στα Πρωτόκολλα Αυτοψίας Επικινδύνως Ετοιμορρόπου Κτηρίου, όταν πρόκειται για κατεδαφιστέα ακίνητα, είτε αποτυπώνεται στο Εθνικό Κτηματολόγιο ή σε διοικητικές πράξεις που αφορούν το ακίνητο, όπως οικοδομικές άδειες ή στα σχέδια υπαγωγής του κτηρίου σε νομοθεσία αυθαιρέτων ή σε πρόσφατες αεροφωτογραφίες που το περιλαμβάνουν.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών δύναται να παρατείνεται ή να αίρεται η διάρκεια της αναστολής, συνολικά ή κατά περίπτωση.

γ) Για ένα (1) έτος από την έναρξη ισχύος του παρόντος, αναστέλλεται κάθε εργασία ανακατασκευής κτηρίου και κάθε εργασία επισκευής ή ανακατασκευής μάνδρας, φράκτη ή περίφραξης που βρίσκεται στην περιοχή που ορίζεται ανατολικά της οδού Ποσειδώνος από τη συμβολή της με την οδό Μικράς Ασίας έως τη συμβολή της με την οδό Δημοκρατίας και, στη συνέχεια, ανατολικά της οδού Δημοκρατίας από τη συμβολή της με την οδό Ποσειδώνος έως τη διασταύρωσή της με την οδό Παύλου Μελά και προς την κατεύθυνση του αιγιαλού. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών δύναται να παρατείνεται ή να αίρεται η διάρκεια της αναστολής, συνολικά ή κατά περίπτωση.

δ) Έως την υλοποίηση των προβλεπομένων από τη μελέτη οριοθέτησης, αναστέλλεται η έκδοση οικοδομικών αδειών και απαγορεύεται η εκτέλεση εργασιών δόμησης στα ακίνητα που βρίσκονται εντός ζώνης είκοσι (20) μέτρων εκατέρωθεν της βαθιάς γραμμής του ρέματος Παππά.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών που εκδίδεται εντός εξήντα (60) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος, εγκρίνεται ο καθορισμός της βαθιάς γραμμής του ρέματος Παππά, κατά παρέκκλιση κάθε ειδικής ή γενικής διάταξης.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών, δύναται να αίρεται κατά περίπτωση η ανωτέρω αναστολή, σύμφωνα με τα στοιχεία της οριστικής μελέτης οριοθέτησης.

Από την αναστολή της παρούσας παραγράφου εξαιρείται η έκδοση οικοδομικών αδειών επισκευής πληγέντων κτηρίων με βλάβες τοπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. οικ./5364/Δ/Β11/4.12.2015 (Β' 2774) απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, σύμφωνα με τους όρους και περιορισμούς του από 8.2.1979 προεδρικού διατάγματος (Δ' 130).

2. Για τα πληγέντα κτήρια που βρίσκονται, κατά σύνολο ή τμήμα τους, σε χώρο ακινήτου που εμπίπτει στην περιοχή αναστολής της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 και για τα οποία έχει εκδοθεί Πρωτόκολλο Αυτοψίας Επικινδύνως Ετοιμορρόπου Κτηρίου ή έχουν κριθεί μη κατοικήσιμα, εφόσον κατεδαφιστούν στο σύνολό τους πριν από τον καθορισμό της οικοδομικής και ρυμοτομικής γραμμής, χορηγείται στεγαστική συνδρομή για όλη την επιφάνεια του κτηρίου, σύμφωνα με τις παραγράφους 4 και 5 του άρθρου Μόνου της κ.υ.α. ΔΑΕΦΚ-ΚΕ/8706/Α325/2018 (Β' 3255). Μετά τον καθορισμό της οικοδομικής και ρυμοτομικής γραμμής και προκειμένου για την εφαρμογή τους, χορηγείται η στεγαστική συνδρομή επισκευής για το μη ρυμοτομούμενο τμήμα του κτηρίου, ενώ το εμβαδόν της έκτα-

σης του ακινήτου που ρυμοτομείται αφαιρείται από τη συνολική οφειλόμενη εισφορά του ακινήτου σε γη, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών καταβάλλεται το ποσό της χορηγούμενης στεγαστικής συνδρομής, κατόπιν εισήγησης της αρμόδιας Διεύθυνσης Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών Κεντρικής Ελλάδος, που συντάσσεται για κάθε ακίνητο, ύστερα από μελέτη ιδιώτη μηχανικού, με την οποία αποδεικνύεται ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις υπαγωγής στις διατάξεις της παρούσας παραγράφου.

3. Για τα πληγέντα κτήρια, για τα οποία έχει εκδοθεί Πρωτόκολλο Αυτοψίας Επικινδύνως Ετοιμορρόπου Κτηρίου είτε έχουν κριθεί ως μη κατοικήσιμα και κωλύουν την εφαρμογή των προβλεπομένων της οριστικής οριθέτησης του ρέματος Παππά ή βρίσκονται σε εκτάσεις που υπάγονται στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, χορηγείται έκτακτο κοινωνικό επίδομα στέγασης μετά την κατεδάφισή τους, κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης, εφόσον αποτελούν κύρια και μοναδική κατοικία των ιδιοκτητών και έχουν κατασκευαστεί προ της 28.7.2011.

Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών καθορίζεται το ποσό του έκτακτου κοινωνικού επιδόματος στέγασης και η διαδικασία χορήγησής του, κατόπιν εισήγησης της αρμόδιας Διεύθυνσης Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών Κεντρικής Ελλάδος, που συντάσσεται για κάθε ακίνητο, ύστερα από μελέτη ιδιώτη μηχανικού, με την οποία αποδεικνύεται ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις υπαγωγής στις διατάξεις της παρούσας παραγράφου, συνοδευόμενης από έκθεση δικηγόρου για τον έλεγχο τίτλου ιδιοκτησίας και βεβαίωσης μεταγραφής του στο οικείο υποθηκοφυλάκειο.

4. Η στεγαστική συνδρομή των προηγούμενων παραγράφων χορηγείται για την υφιστάμενη επιφάνεια, όπως αυτή ορίζεται στην υποπερίπτωση ββ' της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του παρόντος.

5. Για την εκτέλεση έργων διαμόρφωσης του οδικού δικτύου και τη δημιουργία κοινόχρηστων χώρων της περιοχής της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1, όπως θα καθοριστούν με το Ειδικό Χωρικό Σχέδιο, εφαρμόζονται τα εξής:

α) Για την κήρυξη των απαιτούμενων απαλλοτριώσεων εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 7Α του Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων (ν. 2882/2001, Α' 17). Τυχόν καταβαλλόμενα ποσά των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου συνυπολογίζονται στην αναλογούσα αποζημίωση του κτηρίου λόγω απαλλοτριώσης.

β) Για τη διαδικασία εκτίμησης των στρατηγικών επιπτώσεων του Σχεδίου και την περιβαλλοντική του έγκριση, καθώς και κατά τη διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων έργων ή δραστηριοτήτων, οι προθεσμίες που είναι άνω των πέντε (5) ημερών και έως είκοσι (20) ημέρες μειώνονται κατά πέντε (5) ημέρες και οι προθεσμίες που είναι άνω των είκοσι (20) ημερών μειώνονται κατά δέκα (10) ημέρες.

γ) Για την εκκίνηση της διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης έργου της παρούσας παραγράφου, αρκεί η κήρυξη των αναγκαίων απαλλοτριώσεων και η υπαγωγή τους στη διαδικασία του άρθρου 7Α του Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων.

δ) Διοικητικές πράξεις που εκδίδονται κατ' εφαρμογή του παρόντος προσβάλλονται με αίτηση ακύρωσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικράτειας εντός προθεσμίας είκοσι (20) ημερών. Η αίτηση συζητείται εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριών (3) μηνών από την άσκησή της και η απόφαση εκδίδεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριών (3) μηνών από τη συζήτηση. Αναστολή εκτέλεσης της προσβαλλόμενης πράξης χορηγείται μόνον εφόσον αποδεικνύεται ότι, από τη χορήγησή της δεν θίγεται το υπέρτερο δημόσιο συμφέρον της θωράκισης της περιοχής από την εκδήλωση ακραίων φυσικών φαινομένων.

Η παρούσα παράγραφος, καθώς και η παράγραφος 3 εφαρμόζονται στις περιοχές που επλήγησαν από τις πυρκαγιές της 23ης και 24ης Ιουλίου 2018 και έχουν οριοθετηθεί σύμφωνα με την κ.υ.α. ΔΑΕΦΚ- ΚΕ/8706/Α325/2018 (Β' 3255).

## Άρθρο 26

### Διανομή Κοινωνικού Μέρισματος

1. Κατά το έτος 2018 καταβάλλεται ποσό επτακοσίων δέκα εκατομμυρίων (710.000.000) ευρώ για την εφάπαξ παροχή κοινωνικού χαρακτήρα, ως διανομή Κοινωνικού Μέρισματος προς στήριξη των οικονομικά αδύναμων προσώπων και ευάλωτων νοικοκυριών.

2. Το κοινωνικό μέρισμα, είναι αφορολόγητο και ακατάσχετο στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης διάταξης, δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε κράτηση, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη στη Φορολογική Διοίκηση και στο υπόλοιπο Δημόσιο, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης το καταβαλλόμενο ποσό δύναται να αυξηθεί, εφόσον το επιτρέπουν οι δημοσιονομικές συνθήκες κατά το χρόνο έκδοσής της. Με την ίδια ή όμοια απόφαση καθορίζονται τα κριτήρια εισοδήματος, περιουσίας, διαμονής ή άλλα για την καταβολή του Κοινωνικού Μέρισματος, οι κατηγορίες των δικαιούχων, η βάση, ο τρόπος υπολογισμού και το ακριβές ποσό του διανεμόμενου Κοινωνικού Μέρισματος ανά κατηγορία δικαιούχου, οι προϋποθέσεις, ο φορέας, οι εμπλεκόμενες υπηρεσίες και οι επιμέρους αρμοδιότητές τους, η διαδικασία, ο χρόνος και ο τρόπος καταβολής, ο χρόνος και ο τρόπος ελέγχου των εισοδηματικών και περιουσιακών κριτηρίων για τη χορήγησή του ανά κατηγορία δικαιούχων, καθώς και κάθε άλλο ζήτημα τεχνικού ή λεπτομερειακού χαρακτήρα.

**Άρθρο 27**  
**Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 30 Νοεμβρίου 2018

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας  
**ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ Β. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ**

Οι Υπουργοί

Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης  
και Υπουργός

Οικονομίας και Ανάπτυξης

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΑΓΑΣΑΚΗΣ**

Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης  
και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

**ΕΥΤΥΧΙΑ ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ**

Οικονομικών

**ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ**

Διοικητικής Ανασυγκρότησης

**ΜΑΡΙΑ-ΕΛΙΖΑ  
ΞΕΝΟΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ**

Υποδομών και Μεταφορών

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΠΙΡΤΖΗΣ**

Εσωτερικών

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ**

Προστασίας του Πολίτη

**ΟΛΓΑ ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ**

Αναπληρωτής Υπουργός  
Οικονομικών

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΚΗΣ**

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ**

Ναυτιλίας  
και Νησιωτικής Πολιτικής

**ΦΩΤΙΟΣ-ΦΑΝΟΥΡΙΟΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ**

Αναπληρωτής Υπουργός  
Εθνικής Άμυνας

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΡΗΓΑΣ**

Δικαιοσύνης, Διαφάνειας  
και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

**ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ**

Υφυπουργός  
Οικονομικών

**ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΝΑΤΣΙΟΥ**

Αναπληρωτής Υπουργός  
Περιβάλλοντος και Ενέργειας

**ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ**

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 3 Δεκεμβρίου 2018

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

**ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ**







## ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στο Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

### 1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

#### • Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

A. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

B. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσίευματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

### 2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

<b>Ταχυδρομική Διεύθυνση:</b> Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα	Ιστότοπος: <b>www.et.gr</b>
<b>ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ:</b> 210 5279000 - fax: 210 5279054	Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: <b>helpdesk.et@et.gr</b>
<b>ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ</b>	Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: <b>webmaster.et@et.gr</b>
<b>Πωλήσεις - Συνδρομές:</b> (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)	Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: <b>grammateia@et.gr</b>
<b>Πληροφορίες:</b> (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)	
<b>Παραλαβή Δημ. Ύλης:</b> (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)	
<b>Ωράριο για το κοινό:</b> Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30	

**Πείτε μας τη γνώμη σας,**

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

